Cylchlythyr mis Tachwedd
Tyfu Canolbarth Cymru

Diweddariad mis Tachwedd 2022

Mae ein cylchlythyr wedi bod yn mynd am 5 mis, a bob mis rydym wedi bod yn cyflwyno amryw dimau Tyfu Canolbarth Cymru a'r gwaith gwych y mae pob un ohonynt yn ei gyflawni er mwyn cynrychioli buddiannau'r rhanbarth a'i flaenoriaethau o ran gwella ein heconomi leol.

Y mis hwn, rydym am edrych yn fanylach ar Trafnidiaeth Canolbarth Cymru (TraCC), eich atgoffa am y ddarpariaeth o ran trafnidiaeth sydd ar gael ar hyn o bryd, a rhannu gwybodaeth am ddatblygiadau newydd sydd ar y gorwel.

Erbyn hyn, y llythyr newyddion hwn yw ein dull rheolaidd o gyfathrebu â'n rhanddeiliaid/aelodau, a byddwn bob amser yn ystyried ffyrdd o wella'r modd yr ydym yn rhannu ein newyddion. Felly, os oes gennych unrhyw adborth, unrhyw sylwadau neu unrhyw ddeunydd perthnasol i'w gynnwys yma, byddem wrth ein bodd yn clywed gennych.

Yn helpu i dyfu cyfleoedd yn y canolbarth,

Tîm Tyfu Canolbarth Cymru

1 - RET - Tîm Ymgysylltu Rhanbarthol Canolbarth Cymru

Ffaith y Mis

Yn ystod yr 1840au a'r 1850au, gwelwyd peth wmbredd o reilffyrdd yn cael eu hadeiladu ar draws y wlad wrth i ddynion busnes sylweddoli ei bod yn bosibl iddynt wneud ffortiwn drwy'r rheilffyrdd.

Yr hyn a ddaeth â'r rheilffordd drwy Sir Faesyfed, ar y pryd, oedd yr awydd i gysylltu porthladd Aberdaugleddau â dinasoedd a ffatrïoedd canolbarth a gogledd Lloegr.

Cafodd Cwmni Rheilffordd Trefyclo ei ffurfio gan dirfeddianwyr a dynion busnes lleol er mwyn adeiladu rheilffordd o Craven Arms i'r dref. Dechreuodd y gwaith ym mis Awst 1858 a chyrhaeddodd y rheilffordd Drefyclo ym mis Mawrth 1861.

Mae gorsaf Trefyclo yr ochr arall i afon Teme yn y dref ac mae yn Sir Amwythig yn Lloegr mewn gwirionedd, fel y gwelwch o'r map hwn yn 1865 (y llinell ddotiog yw'r ffin â Lloegr).

Heddiw, mae gorsaf reilffordd Trefyclo yn dal ar agor ac mae'n rhan o reilffordd Lein Calon Cymru.

2 - Ffynhonnell: Victorian Powys, Archifau Powys a map o'r Arolwg Ordnans

Yng ngweddill y llythyr newyddion hwn:

- Dysgu am bartneriaeth Trafnidiaeth Canolbarth Cymru (TraCC)
- Beth sy'n digwydd yn awr o ran trafnidiaeth yn y canolbarth
- Strategaeth drafnidiaeth newydd Llywodraeth Cymru

Dysgu am bartneriaeth Trafnidiaeth Canolbarth Cymru (TraCC)

Mae TraCC yn cyfuno swyddogaethau tri awdurdod lleol o ran priffyrdd a thrafnidiaeth gyhoeddus, sef Powys, Ceredigion ac ardal Meirionnydd yng Ngwynedd, a hynny er mwyn darparu atebion rhanbarthol penodol i hwyluso trafnidiaeth integredig leol ac er mwyn datblygu polisi a rhaglenni.

Mae ardal TraCC yn cynnwys canol Cymru, o'r ffin â Lloegr yn y dwyrain i arfordir Cymru yn y gorllewin, ac mae hefyd yn cynnwys rhannau o Barciau Cenedlaethol Bannau Brycheiniog ac Eryri.

Mae'r bartneriaeth hon ym maes trafnidiaeth wedi bod yn cydweithio ers 2003, gan adeiladu ar y bartneriaeth lwyddiannus a sefydlwyd yn 1996, sef Partneriaeth Canolbarth Cymru.

Mae TraCC yn cynorthwyo Llywodraeth Cymru i weithredu ei pholisïau cenedlaethol ynghylch trafnidiaeth integredig ar lefel ranbarthol, ac mae'n nodi blaenoriaethau ar gyfer buddsoddi yn y dyfodol ar y cyd â phartneriaid.

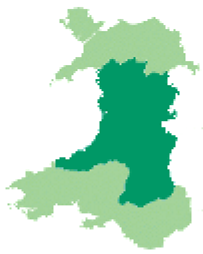

Gweledigaeth TraCC yw:

"Cynllunio ar gyfer, a darparu mewn partneriaeth, system drafnidiaeth integredig yn rhanbarth TraCC sy'n hwyluso datblygiad economaidd, yn sicrhau mynediad at yr holl wasanaethau a chyfleoedd, yn cynnal ac yn gwella ansawdd bywyd cymunedol ac yn parchu'r amgylchedd."

Gyda'n gilydd, gwnaethom gyflwyno ein Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol cyntaf yn 2008 a chyflwyno Cynllun Trafnidiaeth Lleol Canolbarth Cymru *wedyn yn 2015.*

Beth sy'n digwydd yn awr o ran trafnidiaeth yn y canolbarth

Mae gwasanaeth cludo nwyddau masnachol wedi ailddechrau ar Reilffordd y Cambrian am y tro cyntaf ers 2005. Mae'n gyfle i ddarparu cludiant mwy glân a gwyrdd er mwyn tynnu cannoedd o lorïau mawr oddi ar ein ffyrdd gwledig.

Mae rhagor o wybodaeth i'w chael yma.

Y llun drwy garedigrwydd Colas Rail a Chymdeithas Teithwyr Rheilffordd Amwythig i Aberystwyth.

TrawsCymru yn rhan o Trafnidiaeth Cymru yn awr

Dau wasanaeth ond un tocyn

Mae Trafnidiaeth Cymru wedi ymuno â TrawsCymru i'ch galluogi i deithio o Aberystwyth i fannau yn y de gan ddefnyddio un tocyn yn unig.

Yn lle gorfod defnyddio gwahanol apiau, gwefannau a gwerthwyr i brynu tocynnau trên a bws ar wahân, gall teithwyr brynu un tocyn yn awr a fydd yn eu galluogi i deithio ar wasanaethau rheilffyrdd Trafnidiaeth Cymru a bysiau T1 a T5 TrawsCymru.

Er enghraifft, os ydych yn teithio ar wasanaethau rheilffyrdd o fannau yn y de, mae angen i chi ddod oddi ar y trên yng Nghaerfyrddin ac ymuno â gwasanaeth T1 TrawsCymru i barhau â'ch taith. Os ydych yn teithio o Aberystwyth, Llanbedr Pont Steffan neu Aberaeron, rydych yn dechrau eich taith ar un o wasanaethau TrawsCymru ac yn ymuno â'r gwasanaeth rheilffordd yng Nghaerfyrddin i barhau â'ch taith i'r man yr ydych am fynd iddo.

Bysiau trydan newydd i Aberystwyth

Cyn bo hir, bydd Trafnidiaeth Cymru yn cychwyn ymarfer tendro er mwyn dod o hyd i weithredwr i ddarparu gwasanaeth T1 allweddol TrawsCymru sy'n cysylltu Aberystwyth, Llanbedr Pont Steffan a Chaerfyrddin â'i gilydd – gwasanaeth y mae disgwyl iddo gychwyn yn gynnar yn 2023 gydag wyth bws newydd a fydd yn rhedeg ar drydan yn unig.

Yn rhan o'r gwaith o wella'r rhwydwaith, mae Trafnidiaeth Cymru hefyd yn cydweithio'n agos â'r awdurdodau lleol i archwilio gwelliannau pellach i'r cynllun fflecsi Bwcabus poblogaidd, sy'n wasanaeth ar alw ar gyfer ardaloedd gwledig ac sy'n cysylltu â gwasanaeth T1 mewn canolfannau allweddol.

At hynny, bydd teithwyr sy'n defnyddio'r gwasanaeth T1 gwell yn elwa o gael cyfleusterau aros mwy deniadol wrth y prif arosfannau bysiau ar hyd y llwybr, sydd wedi'u cyflwyno gan Gyngor Sir Ceredigion yn ddiweddar gan ddefnyddio cyllid grant a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru.

3 - Bws trydan newydd

Fflecsi Bwcabus

Mae fflecsi Bwcabus yn wasanaeth bws lleol hollol hygyrch sy'n gweithredu chwe diwrnod yr wythnos o 7am i 7pm mewn ardal benodol, ac mae'n darparu cymysgedd o deithiau y gellir eu harchebu a gwasanaethau sy'n dilyn llwybrau sefydlog.

Bwriad y gwasanaeth yw helpu pobl i deithio'n lleol a chysylltu â gwasanaethau bws ar y prif lwybrau (T1, T1C, T5, 460). I ddefnyddio'r gwasanaeth:

1. Lawrlwythwch ap fflecsi neu ffoniwch ni: crëwch gyfrif am ddim a dewiswch eich mannau casglu a gollwng, neu ffoniwch ganolfan alwadau fflecsi ar 0300 234 0300 a bydd ein staff dwyieithog cyfeillgar wrth law i'ch helpu i archebu teithiau ac i ateb eich ymholiadau

2. Archebwch eich taith: Dewiswch eich mannau casglu a gollwng yn ogystal â'ch dyddiad teithio a'ch amserau teithio. Byddwch yn cael cadarnhad a diweddariadau byw drwy ein ap

3. Ewch ar eich taith: Ewch i'ch man casglu mewn da bryd a pharatowch i ddechrau eich taith gyda ni

Archebwch eich taith o leiaf 90 munud cyn bod angen i chi deithio – gall teithwyr archebu taith hyd at fis ymlaen llaw a gellir gwneud teithiau rheolaidd hefyd.

Nid oes angen cofrestru nac archebu ymlaen llaw i deithio ar hyd y llwybrau sefydlog. Ewch i'r arhosfan a daliwch y bws fel y byddech yn dal gwasanaeth bws rheolaidd.

Bydd unrhyw un sydd â cherdyn teithio rhatach Cymru yn cael teithio am ddim, a chaiff fyngherdynteithio ei dderbyn hefyd.

I gael rhagor o wybodaeth, ewch i dudalen hafan Bwcabus.

4 - Gwasanaeth Fflecsi Bwcabus

Trafnidiaeth Cymru yn bwriadu cyflwyno trenau newydd ar reilffyrdd y Cambrian

Yn dilyn gwaith treialu a gyflawnwyd yn ystod yr haf ar hyd rheilffyrdd y Cambrian, mae'r unedau diesel Dosbarth 197 newydd gan CAF yn dechrau cael eu hanfon i reilffyrdd y Cambrian ac yn dechrau cael eu defnyddio arnynt. Yn dilyn y gwaith treialu, ac ar ôl hyfforddi criwiau a diweddaru'r seilwaith a'r depo ym Machynlleth yn ôl y gofyn, bwriad Trafnidiaeth Cymru yw cael y trenau i ddechrau rhedeg yn 2023.

5 - Trenau newydd ar rheilffyrdd y Cambrian

Adfer Traphont Abermaw

Mae Network Rail yn gwneud gwelliannau i draphont eiconig Abermaw; dyma'r prosiect adfer mwyaf yn hanes y draphont. Bydd y gwelliannau sy'n costio £30 miliwn yn gwarchod y bont boblogaidd am genedlaethau ac yn ei galluogi i barhau i edrych ar ei gorau.

Mae rhagor o wybodaeth i'w chael yma.

6 - Abermaw

Prosiect Llywodraeth Cymru - A487: Pont Ddyfi Newydd

7 - Prosiect Pont Ddyfi

Ers gwanwyn 2021, mae contractwyr wedi bod yn adeiladu'r bont Ddyfi newydd ym Machynlleth. Roedd angen pont newydd oherwydd bod y ffordd yn cau'n aml o ganlyniad i lifogydd mynych, sy'n golygu bod traffig yn gallu cael ei ddargyfeirio am hyd at 30 milltir. Disgwylir y bydd y prosiect hwn sy'n costio £46 miliwn yn cael ei gwblhau yn 2023, a bydd yn sicrhau cydnerthedd yn y dyfodol ar Goridor Arfordirol Strategol Gorllewin Cymru sy'n cysylltu'r gogledd a'r canolbarth.

Bydd cam olaf y gwaith adfer ar y bont reilffordd restredig Gradd I yn Abermaw, sy'n 154 oed, yn dechrau ar 15 Tachwedd. Bydd y cam hwnnw'n gweithio ar elfennau metalig y bont. Bydd y buddsoddiad hwn sy'n werth £30 miliwn yn Rheilffordd Arfordir y Cambrian yn sicrhau ei dyfodol fel coridor trafnidiaeth strategol rhwng y gogledd a'r canolbarth. Yn ogystal â darparu ar gyfer y rheilffordd, mae'r bont hefyd yn darparu ar gyfer llwybr beicio Mawddach a Llwybr Arfordir Cymru.

Mae rhagor o wybodaeth i'w chael yma.

Strategaeth drafnidiaeth newydd Llywodraeth Cymru

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi ei strategaeth drafnidiaeth newydd. Felly, byddwn yn adolygu cynlluniau TraCC ac yn cyflwyno Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol newydd a pholisïau newydd yn 2023/24 er mwyn helpu Cyd-bwyllgor Corfforedig newydd y Canolbarth a rhoi arweiniad iddo.

Cael y wybodaeth ddiweddaraf

Gallwch gael y wybodaeth ddiweddaraf am newyddion Tyfu Canolbarth Cymru, datblygiadau o ran gweithgarwch a'r sefydliadau yr ydym yn eu cynorthwyo drwy ddilyn ein tudalennau ar Twitter a LinkedIn:

https://twitter.com/growingmidwales

www.linkedin.com/company/growing-mid-wales

Rydym yn awyddus i gyrraedd cymaint o sefydliadau a busnesau ag y bo modd ar draws y canolbarth. Gallwch wneud hynny'n bosibl drwy ddilyn, hoffi a rhannu ein tudalennau.

Ymwadiad: Fel un o randdeiliaid Tyfu Canolbarth Cymru, rydych yn cael y negeseuon ebost hyn er mwyn i ni allu rhannu newyddion a gwybodaeth â chi'n rheolaidd. Os ydych am roi'r gorau i gael y negeseuon hyn, gallwch roi gwybod i ni drwy anfon ebost i growingmidwales@ceredigion.gov.uk.

Tyfu Canolbarth Cymru
Growing Mid Wales

UNDEB EWROPEAIDD
EUROPEAN UNION

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfeydd Strwythurol a Buddsoddi Ewropeaidd
European Structural and Investment Funds